

941

ZARZĄDZENIE Nr 154 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 3 lipca 1952 r.

w sprawie organizacji i funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Centralnym Urzędzie Kinematografii oraz w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach podległych Prezesowi Centralnego Urzędu Kinematografii.

Na podstawie pkt 7 uchwały Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1948 r. oraz równobrzmiącej uchwały Rady Państwa z dnia 5 maja 1948 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania kontroli wewnętrznej w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych oraz o jej współpracy z kontrolą państwową i społeczną (Monitor Polski Nr 51, poz. 292 i 293) i art. 26 ustawy z dnia 9 marca 1949 r. o kontroli państwowej (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 74) zarządza się w porozumieniu z Prezesem Najwyższej Izby Kontroli na wniosek Prezesa Centralnego Urzędu Kinematografii, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Zarządzenie niniejsze ustala szczegółową organizację, zakres działania i funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Centralnym Urzędzie Kinematografii oraz zasady jej współpracy z kontrolą państwową i społeczną.

§ 2. Kontrola wewnętrzna w Centralnym Urzędzie Kinematografii zwana będzie w dalszym ciągu niniejszego zarządzenia „kontrolą”, a jej organa „organami kontroli”. Określenia te powinny być używane we wszystkich przepisach (zarządzeniach, instrukcjach, regulaminach, okólnikach itp.) Centralnego Urzędu Kinematografii w odróżnieniu od czynności inspekcji, wykonywanych przez fachowe organa nadzoru (§ 3).

§ 3. Czynności inspekcji (prawo wydawania zarządzeń, odpowiedzialność za nadzorowaną jednostkę, ciągłość czuwania), stanowiące funkcję właściwych fachowych komórek organizacyjnych, zgodnie z pkt 26 powołanej uchwały Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1948 r. sprawowane są przez komórki fachowe niezależnie od kontroli zorganizowanej i działającej na podstawie niniejszego zarządzenia.

II. Organizacja kontroli.

§ 4. Organem kontroli w Centralnym Urzędzie Kinematografii jest Departament Kontroli, podległy bezpośrednio Prezesowi Centralnego Urzędu Kinematografii. W miarę potrzeby na podstawie zarządzeń Prezesa Centralnego Urzędu Kinematografii wydanych za zgodą Prezesa Rady Ministrów i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli mogą być tworzone poza tym inne organa kontroli.

§ 5. Na czele organu kontroli niższego stopnia stoi kierownik organu kontroli.

§ 6. Prezes Centralnego Urzędu Kinematografii po uzyskaniu opinii Prezydium Rady Ministrów oraz po uzgodnieniu z Prezesem Najwyższej Izby Kontroli i Prezesem Państwowej Komisji Etatów ustala etaty osobowe poszczególnych organów kontroli wewnętrznej.

§ 7. Całokształtem kontroli w resorcie Centralnego Urzędu Kinematografii w zakresie organizacji, wyszkolenia, planowania i wykonywania kontroli oraz sprawozdawczości kieruje dyrektor Departamentu Kontroli, odpowiedzialny przed Prezesem Centralnego Urzędu Kinematografii.

§ 8. Do szczególnych obowiązków i uprawnień dyrektora Departamentu Kontroli z tytułu kierownictwa kontroli należy:

- 1) wnoskowanie i opiniowanie w sprawach organizacji kontroli oraz w sprawach obsady personalnej na stanowiskach inspektorskich (§ 41);
- 2) współpraca i bezpośrednie uzgadnianie w sprawach kontroli, a szczególnie w sprawach planu i sprawozdawczości kontroli z Najwyższą Izbą Kontroli;
- 3) wydawanie ogólnych instrukcji, wytycznych itp. w przedmiocie planowania kontroli (§ 25), w szczególności w celu uniknięcia zbieżności co do czasu i przedmiotu czynności organów kontroli różnych stopni, oraz wydawanie wytycznych, wzorów itp. w sprawie wykonywania kontroli, metody kontroli i sprawozdawczości;
- 4) sprawowanie ogólnego fachowego nadzoru nad wykonywaniem kontroli przez organa kontroli wszystkich stopni;
- 5) prawo żądania od organów kontroli wszystkich stopni wykonania określonych czynności kontrolnych;
- 6) programowe szkolenie inspektorów kontroli, prowadzenie odpraw, instruktażu, egzaminów.

§ 9. Departament Kontroli Centralnego Urzędu Kinematografii prowadzi centralną ewidencję planów kontroli (§ 25) oraz na podstawie otrzymanych sprawozdań okresowych (§ 32) ewidencję kontroli wykonanych.

III. Zakres działania organów kontroli.

§ 10. Kontroli podlegają:

- 1) wszystkie komórki Centralnego Urzędu Kinematografii oraz jednostki podległe lub nadzorowane (urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa);
- 2) przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje, pozostające pod zarządem Centralnego Urzędu Kinematografii lub jego jednostek organizacyjnych bądź prowadzone przy udziale finansowym Centralnego Urzędu Kinematografii;
- 3) wszelkie inne przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje osób fizycznych lub prawnych bez względu na ich formę prawną i organizacyjną, wykonujące zadania na rzecz Centralnego Urzędu Kinematografii bądź na rzecz jednostek mu podległych albo przezeń nadzorowanych — w granicach tych zleceń;
- 4) urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa osób fizycznych lub prawnych, otrzymujące subwencje lub dotacje z budżetu Centralnego Urzędu Kinematografii — w zakresie użycia tych subwencji lub dotacji.

§ 11. Prezes Centralnego Urzędu Kinematografii może zlecić organom kontroli wykonywanie kontroli innych zakładów, instytucji, organizacji i przedsiębiorstw, nie wymienionych w § 10, z tytułu nadanych mu szczególnych uprawnień lub poruczonych szczególnych zadań państwowych w zakresie ustawowego działania resortu.

§ 12. Poszczególne organa kontroli (§ 4) są właściwe do wykonywania kontroli:

- 1) Departament Kontroli — wszystkich jednostek organizacyjnych Centralnego Urzędu Kinematografii (departamentów, centralnych zarządów, samodzielnych wydziałów) oraz urzędów, przedsiębiorstw, instytucji i zakładów wymienionych w § 10, przy czym jednak do wszczęcia kontroli w komórkach organizacyjnych Centralnego Urzędu Kinematografii wymagane jest osobne zlecenie Prezesa;
- 2) inne organa kontroli (§ 4) — w urzędach, przedsiębiorstwach, instytucjach i zakładach, wymienionych w zarządzeniu Prezesa Centralnego Urzędu Kinematografii o utworzeniu danego organu kontroli.

§ 13. Organa kontroli są powołane do kontroli organizacji, administracji, gospodarki i funkcjonowania jednostek podległych kontroli (§§ 10, 11, 12) z punktu widzenia planowości, legalności, rzetelności, gospodarności i celowości.

§ 14. Dla wykonywania powyższych zadań organa kontroli przeprowadzają kontrolę:

- 1) wstępną (czynności zamierzonych);
- 2) faktyczną (czynności dokonywanych);
- 3) następną (czynności dokonanych).

§ 15. Szczegółowy zakres i sposób wykonywania kontroli wstępnej, faktycznej i następnej ustali instrukcja Prezesa Centralnego Urzędu Kinematografii, wydana zgodnie z pkt 8 powołanej na wstępie uchwały Rady Ministrów w porozumieniu z Prezesem Najwyższej Izby Kontroli, a także z Ministrem Finansów w odniesieniu do spraw finansowych. Instrukcja ta powinna być przesłana do wiadomości Prezydium Rady Ministrów.

§ 16. Organa kontroli nie mogą wydawać żadnych zarządzeń ani orzeczeń z wyjątkiem spraw:

- 1) nagłych podlegających kontroli, a nie cierpiących zwłoki, jeżeli w inny sposób nie można zapobiec szkodzie dla Skarbu Państwa lub interesu publicznego, zawiadamiając o tym niezwłocznie władze kontrolowanej jednostki, której te zarządzenia dotyczyły;
- 2) związanych z wykonywaniem kontroli w organach kontroli niższych stopni.

Odpisy wydanych zarządzeń i orzeczeń powinny być przesyłane do właściwych organów Najwyższej Izby Kontroli.

§ 17. Wszystkie sprawy, podlegające na podstawie obowiązujących przepisów skierowaniu do władz, powołanych do ścigania przestępstw, organa kontroli kierują bezpośrednio do tych władz z wnioskiem o wszczęcie dochodzenia, zawiadamiając jednocześnie zwierzchnika administracyjnego kontrolowanej jednostki oraz właściwy organ Najwyższej Izby Kontroli.

§ 18. Organa i inspektorzy kontroli nie ponoszą odpowiedzialności za stan organizacji, administracji, gospodarki i funkcjonowania kontrolowanych jednostek, natomiast są odpowiedzialni za rzetelne stwierdzenie stanu faktycznego i wierne jego odtworzenie.

§ 19. Inspektorzy kontroli legitymują się niezależnie od legitymacji służbowej osobnymi delegacjami podpisanymi przez kierownika (zastępcę) właściwego organu kontroli.

Dyrektor, wicedyrektor Departamentu Kontroli i kierownicy organów kontroli niższego stopnia uprawnieni są do przeprowadzania kontroli w zakresie ich kompetencji bez specjalnego upoważnienia, z mocy zajmowanego stanowiska.

§ 20. Jednostki podlegające kontroli, wymienione w § 10 niniejszego zarządzenia, obowiązane są udzielać

organom kontroli w zakresie ich właściwości oraz poszczególnym inspektorom kontroli w związku z ich czynnościami żądanych wyjaśnień ustnych lub piśmiennych, wglądu do ksiąg, akt, dokumentów itd. oraz wszelkiej pomocy i ułatwień służbowych.

Organa kontroli mają prawo wzywania świadków, biegłych i osób zainteresowanych w myśl przepisów o postępowaniu administracyjnym.

§ 21. Na żądanie organów kontroli władze i organa w resorcie Centralnego Urzędu Kinematografii są obowiązane delegować swych pracowników posiadających specjalne wykształcenie lub wiadomości do pomocy w czynnościach kontrolnych lub w charakterze rzeczoznawców.

§ 22. Wszystkie departamenty, samodzielne wydziały i centralne zarządy Centralnego Urzędu Kinematografii oraz urzędy, instytucje, zakłady i przedsiębiorstwa typu centralnego obowiązane są dostarczać Departamentowi Kontroli w ustalonej przez nich liczbie egzemplarzy odpisy zarządzeń, instrukcji, okólników itp. przepisów normatywnych, dotyczących organizacji, administracji i funkcjonowania jednostek resortu, oraz udzielać informacji w zakresie uprawnieniami kontroli przewidzianym, w szczególności podawać mu do wiadomości ważniejsze spostrzeżenia z przeprowadzanych lustracji i inspekcji oraz wydane w związku z tym zarządzenia.

Powyższe odnosi się analogicznie do resortowych władz, urzędów, instytucji i przedsiębiorstw niższych szczebli w stosunku do organów kontroli ich stopnia (§ 4).

IV. Planowanie kontroli.

§ 23. Kontrola na wszystkich stopniach jest wykonywana planowo, na podstawie okresowych (rocznych i kwartalnych) planów kontroli.

§ 24. Prezes Centralnego Urzędu Kinematografii zatwierdza, po uzgodnieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, ogólne założenia do okresowego planowania kontroli w całym resorcie, opracowane przez Departament Kontroli na podstawie założeń programowych Rządu, oceny stanu administracji i gospodarki resortu oraz zgłoszonych wniosków. Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych Centralnego Urzędu Kinematografii (departamentów, samodzielnych wydziałów, centralnych zarządów) oraz instytucji i przedsiębiorstw typu centralnego zgłaszają dyrektorowi Departamentu Kontroli swoje wnioski i uwagi do okresowych planów kontroli.

Kierownicy terenowych jednostek organizacyjnych resortu kinematografii analogiczne wnioski i uwagi zgłaszają właściwym terytorialnie organom kontroli niższego stopnia.

§ 25. Na podstawie ogólnych założeń do okresowego planowania kontroli oraz instrukcji i wytycznych, wydawanych przez dyrektora Departamentu Kontroli (§ 8 pkt 3), organa kontroli niższego stopnia sporządzają szczegółowe plany kontroli i przedstawiają je do aprobaty dyrektorowi Departamentu Kontroli.

§ 26. Niezależnie od kontroli planowych mogą być w uzasadnionych przypadkach przeprowadzone kontrole dorywcze, a to z inicjatywy kierownika jednostki organizacyjnej podlegającej kontroli lub na zlecenie Departamentu Kontroli bądź wreszcie z własnej inicjatywy organu kontroli.

V. Dokumentacja, sprawozdawczość i postępowanie pokontrolne.

§ 27. Z wyniku swych czynności inspektorzy kontroli sporządzają protokoły z kontroli i sprawozdania

pokontrolne. Jeden egzemplarz protokołu powinien być pozostawiony w jednostce kontrolowanej.

Protokoły z kontroli, dwustronnie podpisane, stanowią stwierdzenie faktów ujawnionych w czasie kontroli. Do protokołu kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo wpisać swe zastrzeżenia. W razie braku zastrzeżeń powinna być o tym uczyniona wzmianka w protokole.

§ 28. Sprawozdania pokontrolne zawierają analizę i ocenę stwierdzonego protokołem stanu faktycznego, ustalenie odpowiedzialności i omówienie okoliczności, mających wpływ na stan organizacji, administracji, gospodarki i funkcjonowania jednostek kontrolowanych, jak również wnioski co do poprawy stwierdzonego stanu faktycznego oraz co do sposobu odzyskania strat i ukarania winnych.

§ 29. Organa kontroli kierują wnioskami do władzy przełożonej jednostki kontrolowanej bądź do kierownika jednostki kontrolowanej, a na podstawie tych wniosków władze przełożone lub kierownik wydają zarządzenia, za które ponoszą pełną odpowiedzialność. Organa kontroli mają prawo domagać się terminowego powiadomienia o wydanych zarządzeniach i o ich wykonaniu, co nie dotyczy wniosków kierowanych do władzy naczelnej.

§ 30. Organa kontroli niższego stopnia mogą występować z wnioskami pokontrolnymi jedynie do władz równego lub niższego stopnia. W razie potrzeby bezpośredniego wystąpienia do władz przełożonych jednostek równego im stopnia wystąpienia na wniosek organu kontroli niższego stopnia dokonuje Departament Kontroli.

§ 31. Odpisy swych ważniejszych sprawozdań oraz sprawozdania okresowe z własnej działalności organa kontroli niższego stopnia kierują do Departamentu Kontroli.

§ 32. Na podstawie wyników pracy własnego organu kontroli oraz sprawozdań z działalności organów kontroli niższego stopnia dyrektor Departamentu Kontroli przedstawia Prezesowi Centralnego Urzędu Kinematografii kwartalne i roczne sprawozdania z działalności i wyników kontroli w całości administracji resortu.

VI. Współdziałanie kontroli wewnętrznej z innymi jednostkami organizacyjnymi.

§ 33. Między Departamentem Kontroli a innymi jednostkami organizacyjnymi Centralnego Urzędu Kinematografii, jak również między organami kontroli niższego stopnia a jednostkami organizacyjnymi równego im stopnia powinien istnieć stały wzajemny kontakt, oparty na ścisłym współdziałaniu oraz systematycznej wymianie informacji, wniosków, osiągnięć i zamierzeń.

§ 34. Organa kontroli wewnętrznej biorą udział w ważniejszych naradach, konferencjach, odprawach i zjazdach kierowników i pracowników właściwych jednostek organizacyjnych.

§ 35. W miarę potrzeby przedstawiciele jednostek organizacyjnych biorą udział w naradach, zjazdach i konferencjach organizowanych przez kontrolę wewnętrzną. Zadaniem tych zjazdów i konferencji powinno być:

- 1) skoordynowanie działalności organów kontroli z innymi jednostkami organizacyjnymi;
- 2) ustalenie wniosków i wytycznych dla zarządzeń, potrzebnych dla usunięcia braków i niedociągnięć w poszczególnych jednostkach organizacyjnych;
- 3) omówienie wykonania planów działalności kontrolnych i inspekcyjnych za okres ubiegły.

VII. Współpraca z kontrolą państwową, finansową i bankową oraz władzami powołanymi do ścigania przestępstw.

§ 36. Najwyższa Izba Kontroli koordynuje działalność organów kontroli wewnętrznej z działalnością własną i z działalnością kontroli społecznej rad narodowych.

Z tego tytułu Najwyższa Izba Kontroli jest uprawniona do udzielania kontroli wewnętrznej wiążących wytycznych co do opracowywania okresowych planów kontroli, wprowadzania do ustalonych już planów poprawek i uzupełnień, zlecenia kontroli dorywczych nie przewidzianych w planach kontroli wewnętrznej, a ponadto do sumowania i oceny wyników kontroli przeprowadzonych przez organa kontroli wewnętrznej. Organa kontroli wewnętrznej współpracują z Najwyższą Izbą Kontroli przez:

- 1) nadsyłanie przez organa kontroli podległe Centralnemu Urzędowi Kinematografii do właściwych organów Najwyższej Izby Kontroli okresowych planów pracy, okresowych sprawozdań z czynności oraz sprawozdań z kontroli w sprawach o szczególnym znaczeniu dla interesów Państwa, a także na żądanie Najwyższej Izby Kontroli i jej delegatur — wszelkich materiałów z dokonanych czynności kontrolnych; formy i terminy składania planów kontroli i okresowych sprawozdań z działalności organów kontroli wewnętrznej oraz tryb zlecenia przez Najwyższą Izbę Kontroli przeprowadzania kontroli dorywczych, nie przewidzianych w okresowych planach kontroli, ustala instrukcja Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, wydana w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów;
- 2) powiadamianie przez wszystkie organa kontroli wewnętrznej delegatur Najwyższej Izby Kontroli o rozpoczęciu kontroli w terenie;
- 3) udział we wspólnych kontrolach:
 - a) inicjowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli i przeprowadzanych pod kierownictwem przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli w zespołach złożonych z przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli i kontroli wewnętrznej lub Najwyższej Izby Kontroli, kontroli wewnętrznej i kontroli społecznej rad narodowych,
 - b) inicjowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli i przeprowadzanych w zespołach złożonych z przedstawicieli kontroli wewnętrznej i kontroli społecznej rad narodowych lub kontroli wewnętrznej różnych resortów bądź kontroli wewnętrznej i kontroli finansowej banków państwowych;
- 4) zawiadamianie organów Najwyższej Izby Kontroli o naradach, konferencjach i odprawach, organizowanych przez organa kontroli wewnętrznej, oraz nadsyłanie odpisów protokołów obrad;
- 5) udział we wspólnych naradach i konferencjach organów kontroli wewnętrznej, finansowej (banków) i społecznej (rad narodowych) pod kierownictwem Najwyższej Izby Kontroli.

§ 37. Departament Kontroli w Centralnym Urzędzie Kinematografii porozumiewa się z Ministerstwem Finansów oraz właściwymi bankami państwowymi w celu koordynacji kontroli i wykorzystuje materiał uzyskany przez te instytucje w związku z przeprowadzoną przez nie kontrolą finansową przedsiębiorstw.

Do wyników kontroli, związanych z wykonaniem budżetu, stosuje się odpowiednio § 31.

§ 38. Organa kontroli wewnętrznej obowiązane są na żądanie Najwyższej Izby Kontroli i jej delegatur dostarczyć im wszelkich materiałów z dokonywanych czynności kontrolnych bez specjalnego upoważnienia Departamentu Kontroli w Centralnym Urzędzie Kinematografii.

Organa kontroli wewnętrznej obowiązane są na żądanie władz powołanych do ścigania przestępstw dostarczyć im wszelkich materiałów dotyczących przestępstw wykrytych w związku z dokonanymi kontrolami.

VIII. Współpraca z kontrolą społeczną.

§ 39. Kontrola wewnętrzna współpracuje z radami narodowymi przez udział przedstawicieli rady narodowej w kontroli przeprowadzanej na jej wniosek, a także w kontroli przeprowadzanej z inicjatywy organów kontroli wewnętrznej, jeżeli rada narodowa uzna swój udział w tej kontroli za potrzebny. Dla umożliwienia radzie narodowej powzięcia decyzji co do udziału w komisyjnej kontroli inspektorzy kontroli wewnętrznej obowiązani są zawiadamiać właściwą radę narodową o rozpoczęciu kontroli. Nie dotyczy to kontroli doraźnych dla zbadania określonych spraw, przeprowadzanych z inicjatywy organów kontroli wewnętrznej.

Organa kontroli wewnętrznej doręczają radzie narodowej odpisy protokołów z kontroli, przeprowadzonych z udziałem przedstawicieli rady narodowej. Poza tym organa kontroli wewnętrznej powiadamiają prezydium rad narodowych o usunięciu uchybień, stwierdzonych w wyniku kontroli, przeprowadzonej z udziałem przedstawicieli rady narodowej.

IX. Powoływanie, odwoływanie i przenoszenie pracowników organów kontroli.

§ 40. O zaliczeniu pracowników urzędu, instytucji lub przedsiębiorstwa do kategorii kierowników organu kontroli oraz inspektorów kontroli decyduje Komisja Kwalifikacyjna przy Radzie Państwa na wniosek Prezesa

Centralnego Urzędu Kinematografii (pkt 24 uchwały Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1948 r.).

§ 41. Dyrektora Departamentu Kontroli i jego zastępcę (wicedyrektora) powołuje i odwołuje Prezes Centralnego Urzędu Kinematografii. Naczelników wydziałów Departamentu Kontroli, kierowników organów kontroli niższego stopnia, inspektorów kontroli i im równorzędnych powołuje, odwołuje i przenosi Prezes na wniosek dyrektora Departamentu Kontroli uzgodniony z dyrektorem Departamentu Kadr.

§ 42. Inspektorzy wszystkich organów kontroli, niezależnie od funkcji, jakie sprawują, nie mogą w ciągu 2 lat po ustaniu stosunku służbowego z organem kontroli zajmować jakiegokolwiek stanowiska administracyjnego w jednostkach, które podlegały ich kontroli. Inspektorom kontroli nie można również powierzać żadnych funkcji administracyjnych w jednostkach, w skład których wchodzi. O odchyleniach od powyższych zasad decyduje Komisja Kwalifikacyjna przy Radzie Państwa, do której należy w tych sprawach kierować odpowiednio uzasadnione wnioski za pośrednictwem Departamentu Kontroli Centralnego Urzędu Kinematografii.

§ 43. Decyzje Komisji Kwalifikacyjnej, o której mowa w niniejszym rozdziale, nie naruszają ustawowych kompetencji Prezesa Rady Ministrów co do wyrażenia zgody na mianowanie i awansowanie pracowników państwowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 11, poz. 72).

X. Przepisy końcowe.

§ 44. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc pkt 1 w lit. b) ust. 1 § 4 zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 maja 1949 r. o organizacji i funkcjonowaniu kontroli wewnętrznej w Ministerstwie Kultury i Sztuki oraz urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach podległych (Monitor Polski Nr A-52, poz. 722).

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*